

розрахунків з контрагентами в умовах його автоматизації / А. Басюк [Електронний ресурс]. Режим доступу http://www.rusnauka.com/32_PRNT_2013/Economics/7_149014.doc.htm. 3. Демченко Я. М. Шляхи вдосконалення обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками / Я.М. Демченко, В.М. Прохорова // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. Сер.: Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. - 2014. – Вип.1. – С.96-108. 4. Литвиненко В. С. Актуальні проблеми та шляхи покращення обліку розрахунків з покупцями та замовниками / В. С. Литвиненко, М. О. Шпак. // Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в управлінні господарською діяльністю та оподаткуванням підприємств : збірник тез доповідей всеукр. студ. наук.-практ. конф. 12 травн. 2016 р. – Київ, 2016 – С. 221-223. 5. Долбнева Д. В. Шляхи удосконалення обліку розрахунків з контрагентами / Д. В. Долбнева // Економіка, управління, фінанси: теорія і практика / Д. В. Долбнева. – Вінниця, 2015. – С. 72–74. 6. Калюга Є.В. Фінансово-господарський контроль у системі управління : [монографія] / Є.В. Калюга. – К. : Ельга, Ніка-Центр, 2014. – 360 с.

Хома Р. А.,
студ. гр. ОПм-18-1,
Івано-Франківський національний технічний
університет нафти і газу.
Науковий керівник – Кафка С.М.,
к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування

СПІЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ: ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЇ У БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ

В Україні нафтогазова галузь відноситься до фондоемних. Для того, щоб зміцнити енергетичну незалежність нашої країни потрібно на підприємствах нафтогазовидобутку ефективно використовувати основні засоби, підвищувати віддачу нафтогазоносних пластів вуглеводнів. В зв'язку є цим, українські вчені-економісти постійно пропонують різні варіанти, щоб підвищити ефективність цієї галузі, що призвело до появи таких форм та видів підприємницької діяльності як спільна діяльність.

В Україні є значна кількість важко видобувних вуглеводнів поклади яких знаходяться на глибині понад 5 000 м, також законсервовані свердловини і навіть родовища, які належать великим компаніям розробляти зараз збитково. Але для порівняно невеликих видобувачів такі поклади є привабливими, тому вони і працюють на ліцензійних площах цих компаній на умовах спільної діяльності.

Існує низка проблемних питань пов'язана зі спільною діяльністю могла б бути вирішена за рахунок даних бухгалтерського обліку, щоб менеджмент приймав управлінські рішення на основі достовірної інформації про спільну діяльність.

На даний час, залишається актуальним питання удосконалення обліку спільної діяльності та діяльності в умовах угод про розподіл продукції, коли підприємства, які займаються видобутком корисних копалин загальнодержавного призначення згідно з чинного законодавства переходять на МСФЗ.

Окремого стандарту, який би регламентував бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні поки що немає. Але в П(С)БО 12 «Фінансові інвестиції» є розділ в якому схематично розглядаються питання обліку тільки однієї організаційної форми спільної діяльності – без утворення юридичної особи. Тому виникла необхідність в розробці Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку спільної діяльності без створення юридичної особи [2].

Крім національних стандартів в Україні застосовується для ведення обліку МСФЗ 11 «Спільна діяльність» [1]. Основні моменти, які можна виділити:

- наявність спільного контролю;
- на що мають право сторони спільної діяльності: на чисті активи або право на активи;
- обов'язки по зобов'язаннях спільної діяльності.

Облік і звітність залежить від класифікації спільної діяльності: спільна операція або спільне підприємство (рис.).

Головною класифікаційною ознакою при поділі спільної діяльності на спільну операцію і спільне підприємство є те, кому належать права на активи і обов'язки по зобов'язаннях, пов'язаних зі спільною діяльністю.

Якщо спільна діяльність класифікуються як спільне підприємство, то облік і звітність здійснюється згідно вимог МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані підприємства» [3].

Якщо спільна діяльність класифікуються як спільна операція, то спільний оператор обліковує активи, зобов'язання, доходи, витрати, пов'язані з його часткою участі у спільній операції, використовуючи вимоги відповідних МСФЗ. В той же час є особливості відображення в обліку операцій продажу або придбання активів між суб'єктом господарювання та спільним оператором.

Отже, облік і звітність залежить від класифікації спільної діяльності: спільна операція або спільне підприємство. При цьому головною класифікаційною ознакою при поділі спільної діяльності на спільну операцію і спільне підприємство є те, кому належать права на активи і обов'язки по зобов'язаннях, пов'язаних зі спільною діяльністю.

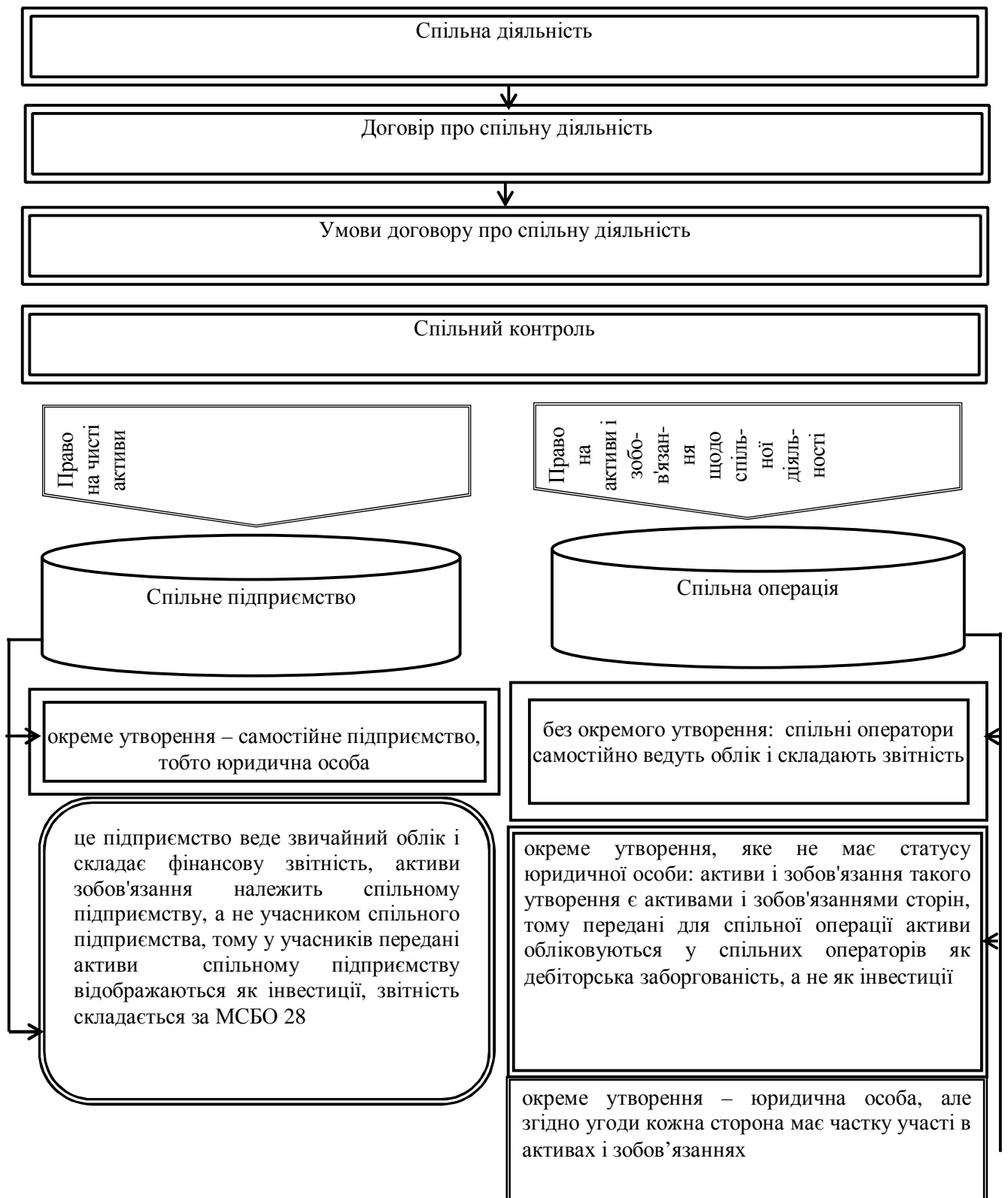

Рис. Основні ознаки класифікації спільної діяльності та її вплив на облік учасників

Література

1. МСФЗ 11 «Спільна діяльність»: Стандарт, Міжнародний документ від 01.01.2013 // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL:

http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/929_066. 2. *Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку спільної діяльності без створення юридичної особи: Наказ, Міністерство фінансів України від 30.12.2011 р. № 1873. URL: <https://zakon.help/law/1873/>*. 3. МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані підприємства»: Стандарт, Міжнародний документ від 01.01.2013 // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/929_046.

Чудійович С. Я.,

ст. гр. ОПАГ-12,

Національний університет «Львівська політехніка».

Науковий керівник – Лемішовська О.С.,

к.е.н., доцент кафедри обліку та аналізу

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ДОХОДІВ ТА ВИДАТКІВ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ В УМОВАХ ЗАКОНОДАВЧИХ ЗМІН

Протягом останніх двох років в Україні триває процес реформування системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі з урахуванням вимог міжнародних стандартів бухгалтерського обліку для державного сектору (МСБОДС) шляхом запровадження національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі (НП(С)БОДС), розроблених на основі МСБОДС. Відповідно до Бюджетного кодексу України і Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» порядок ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової та бюджетної звітності, кошторисів бюджетних установ регулюється Міністерством фінансів України.

Реформуванням облікової системи державного сектору, в першу чергу змінено методичні засади ведення обліку доходів і витрат. Відповідно до неї, доходи та витрати відносяться до певного виду, а саме – обмінних чи необмінних операцій. В НП(С)БОДС 124 «Доходи» та НП(С)БОДС 135 «Витрати» визначено, які операції з обліку відносяться до обмінних чи необмінних. Необмінна операція – це господарська операція, яка не передбачає передачу активів, послуг (робіт) в обмін на отриманий дохід або активи, але може передбачати виконання певних умов; в свою чергу обмінна операція – це господарська операція з продажу(придбання) активів в обмін на грошові кошти, послуги (роботи), інші активи або погашення зобов'язань [1].

До 01.01.2017 р. доходи та витрати для потреб бухгалтерського обліку в державному секторі здійснювались з загального та спеціального фонду. Після прийняття нових стандартів витрати суб'єктів державного сектору класи-